

POLITISK PROGRAM

OPDATERET 2024

LGBT+ DANMARKS BESTYRELSE | 2023

INDHOLD

FORORD	4
LGBT+ DANMARKS VISION OG MISSION	6
SÅDAN ARBEJDER VI	8
ARBEJDSMARKEDET	10
BØRN OG UNDERVISNING	12
DIGITALISERING	14
INTERNATIONAL UDVIKLING	16
KOMMUNER, KULTUR OG CIVILSAMFUND	18
RETSPOLITIK	20
SOCIAL, BOLIG OG ÆLDRE	22
SUNDHED	24

FORORD

Det politiske program er fundamentet for LGBT+ Danmarks politiske arbejde og viser, hvad vi aktivt kæmper for i disse år. Det beskriver ikke metoder eller prioriteringer, men skal tjene som et fælles ståsted for foreningens værdier, holdninger og politiske indsatser.

Foreningen kan også arbejde med andre målsætninger, som stemmer overens med foreningens vision og mission.

Dette politiske program er udarbejdet første gang i 2020, og opdateres løbende af sekretariatet, bestyrelsen med blandt andet forslag fra medlemmer.

Denne udgave er resultatet af en proces, der startede med en workshop på LGBT+ miljøets årskonference i 2023 og fortsatte med en digital høring i foråret 2024, hvor medlemmer og andre i miljøet har kunnet sende forslag ind. Det gav anledning til at afholde to LGBT+ politiske saloner specifikt om idrætsfællesskaber og kommunerne for at udvikle politiske målsætninger til netop disse temaer. I alt 180 personer er kommet med input, som sekretariatet i samarbejde med bestyrelsen har taget udgangspunkt i ved opdateringen af det politiske program.

LGBT+ DANMARKS VISION OG MISSION

LGBT+ Danmark er Danmarks største og ældste politiske forening for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner og alle andre, der bryder med normer for køn og seksualitet.

Vores vision er en verden med lige muligheder og bedre trivsel for alle uanset kønsidentitet og seksualitet. Derfor er vores mission at sikre LGBT+ personer rettigheder, trygge fællesskaber og social forandring – lokalt, nationalt og globalt.

Siden foreningens fødsel på Skt. Hans aften i 1948 har den danske LGBT+ bevægelse været et socialt såvel som et politisk fællesskab. Meget er sket siden, men LGBT+ Danmark er stadig en demokratisk styret medlemsorganisation med hundredvis af frivillige kræfter, politiske ildsjæle, solidaritet, sammenhold og en utrættelig vilje til forandring.

Foreningen er uafhængig i parti-politisk og religiøs henseende. Vi er løbende i kontakt med politikerne på Christiansborg, i regionerne og i kommunerne for at sikre ligestilling uanset køn eller seksualitet. Kampen for LGBT+ vilkår går på tværs af ministerier og politiske områder.

I vores politiske indsats arbejder vi ud fra en række principper, som bl.a. handler om at udfordre normer og kønsroller, insistere på rettigheder og ligestilling, skabe forandring både socialt og kulturelt og have et blik for og solidaritet med andre marginaliserede grupper.

SÅDAN SKABER VI FORANDRING

Vi arbejder politisk: Danmark er og har historisk været blandt de mest progressive lande, når det kommer til LGBT+ vilkår og rettigheder. Det betyder dog ikke, at der ikke fortsat er store kampe forud. Vi arbejder med politikerne på Christiansborg og i kommunerne på tværs af politiske sektorer for at sikre lige muligheder og rettigheder uanset køn og seksualitet.

Vi yder støtte og skaber fællesskaber: Alle har brug for nogen at spejle sig i. Trykke fællesskaber, hvor alle kan være sig selv, dele erfaringer og få råd og vejledning, er afgørende for en bedre tilværelse for seksuelle og kønslige minoriteter. LGBT+ Danmark tilbyder rådgivning, sociale arrangementer og samtalegrupper rundt i hele

landet for mange aldersgrupper. LGBT+ Danmark støtter dertil minoriteter globalt i tæt samarbejde med lokale LGBT+ organisationer i bl.a. Afrika, Mellemøsten og Østeuropa.

Vi kæmper for social og kulturel forandring: Rettigheder er fundamentale, men hvis diskrimination, udelukkelse og stigmatisering stadig foregår, er vi ikke kommet meget længere. Vi ved, at LGBT+ personer oplever alarmerende mere mistrivsel end andre. Derfor udbreder vi viden og uddanner lærere, pædagoger, sundheds-personale, ledere, NGO'er, virksomheder og andre i LGBT+ kompetencer.

Vi arbejder i solidaritet og samarbejder med andre LGBT+ organisationer: Hvis vi skal lykkes med at skabe varig forandring, har vi brug for mange typer LGBT+ aktører. Derfor samarbejder vi med bl.a. Copenhagen Pride, Sabaah, LGBT+ Asylum, FSTB, TiD, WeShelter, Aids-Fondet, Pan Idræt og en lang række lokale LGBT+ foreninger.

FN'S VERDENSMÅL OG MENNESKE-RETTIGHEDER.

LGBT+ Danmark arbejder ud fra de 30 artikler i FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder. Menneskerettighederne er de spilleregler, der gør, at vi kan tænke, tale og leve frit sammen, og de giver ret til og mulighed for at leve et liv i sikkerhed og tryghed. FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder blev vedtaget samme år, som foreningen blev stiftet i 1948, og den understreger, at menneskerettigheder gælder for alle mennesker hele tiden alle steder uanset køn, seksualitet, handicap og etnicitet. Derfor er menneskerettighederne en stærk rettesnor i vores politiske og juridiske arbejde i foreningen. Dog nævner FN's verdensmål ikke eksplicit LGBT+ personer, men den lover ikke at efterlade nogen. Det betyder, at målene for alle 17 udviklingsmål skal opfyldes for mennesker i alle dele af samfundet, herunder også LGBT+ personer.

SÅDAN ARBEJDER VI

Mange danskere bruger de fleste af deres vågne timer på arbejdspladsen, og derfor spiller arbejdsmarkedet en central rolle i at sikre LGBT+ personers trivsel. Desværre oplever mange LGBT+ personer ikke at kunne være fuldt åbne om deres seksuelle orientering eller kønsidentitet på arbejdspladsen, og for mange oplever chikane og diskrimination i en grad, der tvinger dem til at skifte job.

LGBT+ Danmark kæmper derfor for et arbejdsmarked, hvor rigide normer for køn ikke sætter begrænsninger for LGBT+ ansattes trivsel eller professionelle udfoldelse. Det kræver tæt samarbejde med arbejdsmarkedets aktører, oplysning og opkvalificering til f.eks. HR-ansvarlige, og det kræver, at vi løbende undersøger og evaluerer vilkårene for LGBT+ personer på arbejdsmarkedet.

I 2023 udgav LGBT+ Danmark og Boston Consulting Group en rapport, som viser, at 81 % af LGBT+ personer på arbejdsmarkedet har oplevet eller overværet diskriminerende adfærd på deres arbejdsplads inden for de sidste to år. Transpersoners tilknytning til arbejdsmarkedet er markant mindre end andre grupper. Kun 43 % af transkvinder er i beskæftigelse, mens det er 63 % for transmænd, viser en undersøgelse fra VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd i 2022. De tilsvarende tal for ciskønnede kvinder og mænd er 85-89 %.

ARBEJDS- MARKEDET

POLITISKE MÅLSÆTNINGER

- Undersøgelse hvert fjerde år af LGBT+ personers trivsel på arbejdsmarkedet.
- Arbejde for at få Folketinget til at nedsætte en ekspertgruppe, der skal udvikle konkrete forslag til, hvordan vi styrker transpersoners tilknytning til arbejdsmarkedet. Samt arbejde for at få politisk opbakning og finansiering af de tiltag, som ekspertgruppen anbefaler.
- Indfør krav om modul om køn og seksualitet på arbejdspladsen på grunduddannelsen for tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter.
- Offentlige arbejdspladser skal have en LGBT+ inkluderende mangfoldighedspolitik.

ANDRE INITIATIVER

- Tættere samarbejde med de faglige organisationer omkring opkvalificering af tillidsrepræsentanters viden om LGBT+ området og de udfordringer LGBT+ personer kan opleve på arbejdsmarkedet.

LGBT+ børn og unge i grundskolen er desværre markant mere udsatte end deres klassekammerater. Det gælder både mobning, stigmatisering og hadefuld tale, men også negative trivselstal præger gruppen af børn og unge.

I en rapport af LGBT+ Ungdom og LGBT+ Danmark om LGBT+ personers vilkår i grundskolen svarede 37 % af respondenterne, at de føler sig ensomme i skolen. Mere end 9 ud af 10 af de adspurgte svarede, at de oplever homofobiske og transfobiske skældsord i skolen. Tallene bliver bakket op af en undersøgelse fra VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd i 2024, som viser, at kun 40 % LGBT+ grundskoleelever føler de generelt kan være sig selv på deres skole, og at 40 % har selvskadet inden for det seneste år. I LGBT+ Danmark oplever vi stort ønske fra lærere og skoleledelser om opkvalificering og hjælp til at arbejde med trivsel og inklusion af LGBT+ elever. LGBT+ Danmark arbejder derfor på et generelt løft af folkeskolelærernes kompetencer, hvad angår sikring af trivsel for alle elever.

BØRN OG UNDERVISNING

POLITISKE MÅLSÆTNINGER

- Tilbagevendende national måling af LGBT+ elevers trivsel i grundskolen på mellemtrin og udskoling.
- Landsdækkende skolekampagne mod mobning og skældsord relateret til LGBT+ personer.
- Nedsættelse af ekspertgruppe til fremme af et mere inkluderende og mangfoldigt skolesystem.
- Indskærpe i undervisningsmiljøloven, at pligten til at sikre et godt undervisningsmiljø omfatter, at det er fri for chikane og diskrimination.
- Revision af undervisningsmateriale og pensumlister i skolen med særligt henblik på at fremme mangfoldig repræsentation.

ANDRE INITIATIVER

- Kommuner og skoler skal inddrage LGBT+ perspektivet i anti-mobbestrategier med fokus på både digital og fysisk mobning.
- Kommuner skal tilbyde efteruddannelse til lærere og pædagoger til at fremme ligebehandling og mangfoldighed.
- Kommunerne skal sørge for, at LGBT+ undervisningsmateriale anvendes.

Den offentlige digitale infrastruktur i Danmark er indrettet på måder, så de kan være med til at udelukke LGBT+ personer fra basale oplysninger og rettigheder.

Mange transpersoner oplever tab af personlige data ved juridisk kønsskifte, hvilket kan have voldsomme personlige og sundhedsmæssige konsekvenser. Derudover er vores offentlige systemer og den digitale infrastruktur designet, så de indirekte kan komme til at udelukke nonbinære og transpersoner. Derfor arbejder LGBT+ Danmark på at gøre det offentlige systemer mere kønsneutrale samt at sikre adgang til personlige data for personer, der skifter juridisk køn.

POLITISKE MÅLSÆTNINGER

- Indfør kønsneutralt CPR-register.
- Afskaf den nedre aldersgrænse for juridisk kønsskifte.
- Sikre adgang til egne personlige data såsom sundhedsjournaler, efter man har skiftet juridisk køn.
- Bortskaffelse af kønsopdeling af godkendte fornavne hos Familieretshuset.
- Gør det muligt at skifte kønsmarkør i passet uden at skifte juridisk køn.

ANDRE INITIATIVER

- Undersøgelse af tab af personlige data og adgang ved juridisk kønsskifte, herunder om man kan indføre sanktioner til private virksomheder, der ikke lever op til kravene om at gøre det muligt at foretage kønsbekræftende skifte af CPR-nummer uden problemer.

INTERNATIONAL UDVIKLING

Mens rettighederne og vilkårene for LGBT+ personer forbedres mange steder i verden, er homoseksualitet fortsat strafbart i 61 lande, hvoraf 7 lande straffer med døden. Dertil er LGBT+ personer forfulgte og stærkt marginaliserede endnu flere steder.

For LGBT+ Danmark er kampen for lige rettigheder og lige vilkår global. Derfor kæmper vi for, at LGBT+ perspektivet skal indgå som en integreret del af dansk udenrigs- og udviklingspolitik.

Her er det afgørende, at udviklingen først og fremmest støttes via lokale organisationer og aktivister, som kender landenes politiske situation og LGBT+ miljøerne indefra.

POLITISKE MÅLSÆTNINGER

- LGBT+ rettigheder skal være en integreret del af Danmarks udviklingspolitiske strategi.
- En del af udviklingsstøtten skal afsættes til arbejdet med at fremme LGBT+ rettigheder i det globale syd via civilsamfundsorganisationer, der arbejder med området.

Arbejdet for lige rettigheder og bedre vilkår for LGBT+ personer er afhængig af et stærkt civilsamfund og trygge lokale LGBT+ fællesskaber.

I Danmark varetager LGBT+ civilsamfundet allerede en lang række opgaver, herunder oplysning, rådgivning og fællesskabsdannelse for marginaliserede minoritetsgrupper. For at civilsamfundet kan varetage disse opgaver på vegne af samfundet, kræver det imidlertid stabil økonomisk støtte fra politisk hånd – både nationalt og kommunalt.

LGBT+ Danmark arbejder derfor for, at landets kommuner i højere grad støtter LGBT+ fællesskaber og projekter til fremme af LGBT+ borgeres trivsel bl.a. i den borgernære service. Derudover handler vores kommunale arbejde om at mindske diskriminationen af LGBT+ personer i kommunale institutioner og sammenhænge.

KOMMUNER, KULTUR OG CIVILSAMFUND

POLITISKE MÅLSÆTNINGER

- Alle kommuner skal have en LGBT+ politik- og handleplan med fokus på bl.a. trivsel, sundhed, inklusion og tryghed for børn, voksne og ældre.
- Ret til stemmetræning i alle kommuner til personer med kønsinkongruens.
- Undersøgelser af LGBT+ personers trivsel i kommunerne.
- Afskaffe dispensation for at præster kan afvise at vie homoseksuelle i Folkekirken.
- Permanent finansiel støtte til rådgivning og sociale fællesskaber for LGBT+ personer mhp. at nedbringe ensomhed og mistrivsel.

ANDRE INITIATIVER

- Vores kommunale arbejde udføres så vidt muligt i samarbejde med lokale medlemmer og organisationer.
- Opfordre alle kommuner til at indføre forældregrupper som supplement til mødregrupper.
- Adgang for alle i breddeidrætten gennem inklusionspolitikker herunder adgang for transkønnede til kønnede hold og f.eks. tilbud om blandede hold.

Dansk lovgivning beskytter LGBT+ personer mod diskrimination og hadforbrydelser.

Vi ved fra politiets offerundersøgelser, at mange hadforbrydelser mod LGBT+ personer ikke anmeldes. Det skaber et stort mørketal i antallet af hadforbrydelser og mangelfuld retssikring af LGBT+ personer. For at vi som samfund kan bringe mørketallet frem i lyset, kræver det, at vi gør det tryggere og nemmere for LGBT+ personer at anmelde hadforbrydelser og diskrimination.

8 % af LGBT+ personer i Danmark har oplevet, at deres omgangskreds har forsøgt at "omvende" dem fra deres seksuelle orientering eller kønsidentitet, viser en rapport som regeringen offentliggjorde i 2021. Lige siden har det været et ønske at forbyde omvendelsesterapi både hos regeringen og i EU, men det er endnu ikke lykkedes. Derfor arbejder LGBT+ Danmark for at få indført et forbud mod omvendelsesterapi.

LGBT+ Danmarks retspolitiske indsats handler desuden om at sikre indsatte transpersoner en bedre behandling i fængsler og arresthuse.

POLITISKE MÅLSÆTNINGER

- Forbedring af rammerne for anmeldelse af hadforbrydelser herunder mulighed for tidsbestilling, registrering af ønskede navn og pronominer samt mulighed for at afhøre volds ofre på hospitaler/ skadestuer eller i hjemmet.
- Gør det muligt at registrere hadmotiveret chikane som en selvstændig forbrydelse i straffeloven.
- Forpligt politiet på at registrere, at offeret mener, at der er tale om en hadforbrydelse i forbindelse med anmeldelsen af en hadforbrydelse.
- Forbud mod omvendelsesterapi.
- I fængsler og arrester skal transmænd visiteres af mandlige fængselsbetjente og transkvinder visiteres af kvindelige fængselsbetjente.
- Hurtigere proces for korrekt placering af indsatte transpersoner og nonbinære i fængsler og udarbejdelse af retningslinjer for behandling af transkønnede i arresthuse.

ANDRE INITIATIVER

- Tæt samarbejde med andre civilsamfundsorganisationer, der arbejder med at mindske hadet og skabe bedre rammer for anmeldelser af hadforbrydelser i de enkelte politikredse.

LGBT+ Danmark arbejder på at nedbryde de sociale udfordringer, der kan være forbundet til livet som LGBT+ person. Det gør vi ved at arbejde for, at sociale sektorer, herunder særligt ældreområdet, i højere grad indtænker LGBT+ personers særlige vilkår og udfordringer.

For mange LGBT+ seniorer kan de gængse støttetilbud være svært tilgængelige, fordi de oplever mere minoritetsstress i mødet med plejepersonale og ældre generationer. Derfor er der mange ældre LGBT+ borgere, der isolerer sig og dermed bliver svære at nå med de LGBT+ initiativer, der findes.

Dertil arbejder vi for, at politik, lovgivning og helhedsplaner omkring bolig og byggeri tager højde for flere forskellige familie- og boformer, så det bliver lettere at tilgå almene boliger for flerforældrefamilier.

SOCIAL, BOLIG OG ÆLDRE

POLITISKE MÅLSÆTNINGER

- Nedsættelse af ekspertgruppe om LGBT+ ældre, som skal komme med oplæg til en national forebyggelsesindsats mod ensomhed blandt særligt ældre LGBT+ personer.
- Ældreministeriet skal stille krav til den kommunale ældrepleje om også at have fokus på LGBT+ ældre.
- Boligpolitik- og lovgivning skal understøtte mangfoldighed i familier, herunder lettere mulighed for at bo sammen i flerforældrefamilier og andre regnbuebofællesskaber.
- Bekendtgørelse om, at der i nybyggeri i det offentlige også indføres kønsneutrale omklædnings- og toiletfaciliteter.
- Etablering af bisidderordning til LGBT+ personer, der kommer i klemme i systemet.
- Indfør mulighed for registrering af op til fire juridiske forældre.
- Mulighed for at indgå juridisk bindende aftaler om samvær og forældremyndigheder inden barnets fødsel.

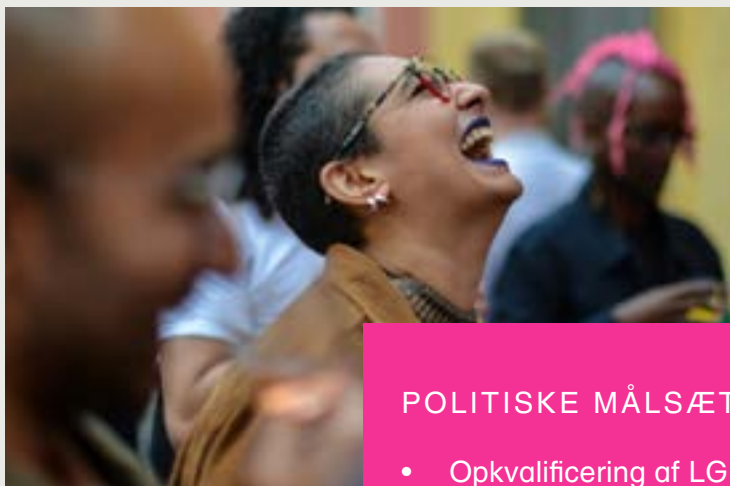
ANDRE INITIATIVER

- Opkvalificering af personale i hjemmeplejen, på plejehjem og på krisecentre i LGBT+ forhold og inklusion.
- Videreudvikling af oplysningsindsats til LGBT+ personer om muligheder for forskellige typer familiedannelse mv. i samarbejde med Familieretshuset, kommuner og andre aktører.

LGBT+ befolkningen er en udsat gruppe ift. sundhed. Samtidig oplever mange LGBT+ personer, at sundhedsvæsenet ikke har tilstrækkelig viden om de særlige forhold og risikofaktorer, der knytter sig til LGBT+ identiteter.

Flere patienter oplever desuden sundhedspersonalets kommunikation som uforstående og tilmed krænkende, hvilket kan resultere i en mistillid til sundhedsvæsenet. Det gælder ikke mindst transpersoner i kønsbekræftende behandling, viser en rapport af LGBT+ Danmark fra 2022. LGBT+ Danmark arbejder på at sikre viden om LGBT+ sundhedsfaktorer på tværs af sundhedssektoren. Dertil arbejder vi på at forbedre adgangen til kønsbekræftende behandling for transpersoner.

SUNDHED

POLITISKE MÅLSÆTNINGER

- Opkvalificering af LGBT+ kompetencer for personale i sundhedssystemet herunder obligatoriske kurser på hoveduddannelsen i almen medicin.
- Giv adgang til kønsbekræftende behandling af børn og unge flere steder i landet.
- Adgang til gratis IVF-behandling med partnerægdonation igennem det offentlige.
- Mulighed for at få donation fra kendt sæddonor igennem en fertilitetsklinik uden at skulle leve op til kravene til donorer og til test af sæd i vævsloven.
- Giv mænd, der har sex med mænd, ret til sæddonation på lige fod med heteroseksuelle.
- Voksne transpersoner skal have adgang til kønsbekræftende behandling i det private ud fra informeret samtykke.
- En ændring af udredningskriterierne for kønsbekræftende behandling, der giver voksne med længerevarende kønsinkongruens hurtig og nem adgang til kønsbekræftende behandling igennem det offentlige.
- Indfør bedre klagemuligheder over adgang til kønsbekræftende behandling.
- Kirurgisk kønsbekræftende behandlinger skal omfattes af behandlingsgarantien med frit sygehusvalg og mulighed for behandling i udlandet.
- Offentlig støtte til anskaffelse af kønsbekræftende genstande såsom binders og brystproteser.
- Allerede igangsat hormonbehandling skal fortolkes som akut behandling i sundhedsloven og kan tilbydes udlændinge, herunder også flygtninge og indsatte i fængsler.

POLITISK PROGRAM

DET POLITISKE PROGRAM ER UDARBEJDET AF
LGBT+ DANMARK

ART DIRECTION OG LAYOUT:
Frix Rode (hun/hende)

© LGBT+ DANMARK 2024

